

Leonardo da Vinci

VIĀA

ŠAJĀ NUMURĀ:

- Atklāta Mūžizglītības programma
- Apstiprināti 2007. gada mobilitātes projekti
- Jaunums – partnerības projekti

VIAA *Leonardo da Vinci* PROGRAMMAS ZIŅAS NR. 15

STATE EDUCATION DEVELOPMENT AGENCY *Leonardo da Vinci* NEWS BULLETIN No. 15

AKTUALITĀTE

Izsludināts konkurss sagatavošanas vizītēm

Sagatavošanas vizīšu organizēšanu uzsākušas *Leonardo da Vinci* programmas nodaļas projektu vadītājas Baiba Kārklīņa (no kreisās) un Maija Dreimane.

Valsts izglītības attīstības aģentūra (VIAA) izsludinājusi pieteikumu konkursu sagatavošanas vizītēm *Leonardo da Vinci* profesionālās izglītības programmā. Pieteikumu iesniegšanas termiņš ir 2007. gada 25. augusts.

Sagatavošanas vizītes paredzētas, lai palīdzētu institūcijām atrast piemērotu partnerorganizāciju un izstrādātu mobilitātes un/vai inovāciju pārneses projekta pieteikumu 2008. gada konkursam.

Pieteikumu var iesniegt ikviena organizācija, kas vēlas īstenot mobilitātes un/vai inovāciju pārneses projektu un meklē sadarbības partnerus. Katra organizācija drīkst iesniegt tikai vienu pieteikumu.

Sagatavošanas vizītes paredzētas īstenot laika posmā no 2007. gada 1. novembra līdz 2008. gada 15. maijam. Viena vizīte var ilgt līdz sešām dienām, un tās laikā ir iespējams

apmeklēt potenciālo sadarbības partneru organizāciju, kā arī apmeklēt un piedalīties programmas dalībvalstu nacionālo aģentūru organizētos kontaktsemināros.

Sagatavošanas vizītes dod iespēju satikties potenciālajiem projektu partneriem, lai definētu tālākās sadarbības mērķus un uzdevumus, noteiktu partneru lomu, atbildību un uzdevumus, izstrādātu tālākās sadarbības darba plānu un kopīgi aizpildītu projekta pieteikuma veidlapu.

Maksimālais plānotais piešķirums vienai vizītei ir 1000 EUR. No piešķirtās summas dalībniekam sedz uzturēšanās izdevumus, ceļa izdevumus, apdrošināšanu un dalības maksu kontaktsemināros. Sagatavošanās vizīšu realizēšanai nav obligāti nepieciešams līdzfinansējums.

Konkursa nosacījumu apraksts, kā arī pieteikuma veidlapa ir VIAA mājas lapas www.viaa.gov.lv/leonardo sadaļā *Konkursi*.

ĪSUMĀ

Kontaktseminārs Beļģijā

No 14. līdz 18. novembrim Beļģijas Flāmu Nacionālā aģentūra rīko *Leonardo da Vinci* un *Comenius* kontaktsemināru „Izglītība un darba tirgus”, kurš norisināsies Alden-Biesen, Beļģijā.

Semināra mērķa grupa ir profesionālo skolu direktori un skolotāji no jebkuras Mūžizglītības programmas dalībvalsts, kas vēlas piedalīties 2008. gada projektu konkursā *Leonardo da Vinci* vai *Comenius* apakšprogrammās.

Dalības maksa seminārā ir 350 EUR. Izmaksās iekļauta gan viesnīca, gan ēdināšana. Semināra izmaksu finansēšanai ir iespējams pieteikt sagatavošanas vizīti. Sagatavošanas vizīšu pieteikumu iesniegšanas termiņš – 25. augusts.

Interesentus lūdzam pieteikties *Leonardo da Vinci* programmas nodaļā pie Baibas Kārklīņas.

Sikāka informācija par kontaktsemināru un tā programmu ir pieejama VIAA mājas lapas www.viaa.gov.lv/leonardo sadaļā *Aktualitātes*.

Projektu katalogs

VIAA ir izdevusi „*Leonardo da Vinci* projektu katalogu”. Katalogā apkopota informācija par 2005. un 2006. gadā apstiprinātajiem projektiem – 1 valodu projektu, 6 pilotprojektiem un 205 mobilitātes projektiem. Katram projektam minēts tā nosaukums, reģistrācijas numurs un veids, norādīts projekta ilgums, partneru skaits, atbildīgās iestādes kontaktinformācija, kā arī īss aktivitāšu apraksts.

Katalogs sagatavots divās valodās – latviešu un angļu. Tas pieejams tikai drukātā veidā, tāpēc, lai saņemtu katalogu, interesentus lūdzam vērsties VIAA *Leonardo da Vinci* nodaļā.

Apstiprināti 114 mobilitātes projekti

Valsts izglītības attīstības aģentūra (VIAA) apstiprinājusi 114 mobilitātes (prakses un pieredzes apmaiņas) projektus Leonardo da Vinci programmā ar kopējo finansējumu 1 144 000 EUR.

No apstiprinātajiem projektiem 30 ir prakses projekti jauniešiem sākotnējā profesionālajā izglītībā, 21 – prakses projekts cilvēkiem darba tirgū, savukārt 63 – pieredzes apmaiņas projekti profesionālās izglītības speciālistiem. Projektus varēs īstenot līdz 2009. gada 31. maijam.

Pēc līguma slēgšanas starp VIAA (Leonardo da Vinci programmas nacionālā aģentūra Latvijā) un projektu īstenotājiem praksē vai pieredzes apmaiņā uz kādu no pārējām 30 Leonardo da Vinci dalībvalstīm kopumā dosies 639 projektu dalībnieki. Šajā gadā apstiprināto dalībnieku skaits ir par 144 dalībniekiem mazāk nekā iepriekšējā gada konkursā, kas skaidrojams ar to, ka pieaudzis projektu ilgums, kā arī vienam dalībniekam paredzētā finansējuma apjoms.

Ik gadu vērojama aizvien lielāka projektu pieteicēju aktivitāte. Šajā gadā ekspertu vērtēšanai pēc projektu tehniskās atlasē bija nodots 161 mobilitātes projekts. Tas ir par 23 projektu pieteikumiem vairāk nekā pērn. Vairāk nekā pusē (56 %) pieteikto projektu

bija paredzēti profesionālās izglītības speciālistu pieredzes apmaiņas braucieni, 25 % – sākotnējā profesionālajā izglītībā iesaistītu audzēkņu prakse, bet gandrīz 19 % – cilvēku darba tirgū prakse.

Šogad vislielākais konkurss, rēķinot pēc pieprasītā un apstiprinātā finansējuma, bija profesionālās izglītības speciālistu pieredzes apmaiņas projektiem. Būtisks pieaugums ir prakšu projektiem cilvēkiem darba tirgū. 2006. gadā Leonardo da Vinci nodaļa saņēma tikai 7 projektu pieteikumus par aptuveni 150 000 EUR. Iesniegto pieteikumu pieaugums šajā gadā ir 4 reizes, pieprasot arī 2,7 reizes lielāku finansējumu. Tas norāda uz to, ka uzņēmēji ir aizvien ieinteresētāki nosūtīt praksē savus darbiniekus, kas savukārt veicinās kopējo darbaspēka mobilitāti Eiropā.

Katru projektu izvērtēja divi eksperti, pievēršot uzmanību gan projekta idejai, gan plānotajām aktivitātēm, gan kvalitātei. Atbalstu saņēma tie projekti, kurus eksperti atzina par labiem vai izciliem. Projektu pieteikumu vērtēšanas eksperti atzina, ka šogad ir augusi projektu kvalitāte tiem pieteicējiem, kas atkārtoti iesniedz mobilitātes projektus, taču daļa no ilggadīgajiem projektu īstenotājiem nav pamanījuši izmaiņas pieteikumu veidlapās.

Visvairāk pieteikumu projektu īstenošanai bija iesniegušas izglītības

iestādes. Pieteikumi saņemti arī no dažādiem uzņēmumiem, biedrībām, kā arī valsts iestādēm. Audzis mazo uzņēmumu iesniegto projektu īpatsvars.

Turpmākos divus gadus savas profesionālās zināšanas pilnveidos arhitekti, IT speciālisti, ēdināšanas un tūrisma speciālisti, ēku apsaimniekotāji, puķkopji, mežsaimniecības speciālisti un niršanas instruktori, kā arī moderno deju tiesneši.

Šis bija pirmais projektu pieteikumu konkurss, kopš Leonardo da Vinci programma iekļauta ES Mūžizglītības programmā. Atšķirībā no iepriekšējā programmas darbības posma, kas ilga no 2000. līdz 2006. gadam, tagad ir ieviestas jaunas un vienkāršākas mobilitātes projektu pieteikuma veidlapas, kā arī cita finansējuma aprēķināšanas kārtība. Valodu skolotāji un darbuzdzinātāji ir ietverti Leonardo da Vinci programmas mērķgrupā „profesionālās izglītības speciālisti”, savukārt studentu prakšu projekti ir pārgājuši Erasmus programmas pārraudzībā, ko Latvijā administrē Akadēmisko programmu aģentūra.

Laika posmā no 2000. līdz 2006. gadam kopumā Eiropas Savienības atbalstu Leonardo da Vinci programmā saņēmuši jau 527 mobilitātes projekti ar kopējo finansējumu 4 847 539 EUR apmērā, dodot iespēju veikt praksi vai piedalīties starptautiskā pieredzes apmaiņā 3400 dalībniekiem no Latvijas.

Projektu veids	Iesniegto projektu skaits	Apstiprināto projektu skaits	Pieprasītā summa EUR	Apstiprinātā summa EUR	Konkurss	Pieprasītais dalībnieku skaits	Apstiprinātais dalībnieku skaits
Prakses projekti							
Sākotnējā profesionālajā izglītībā iesaistītu jauniešu prakse	41	30	1 065 793	572000	1,86:1	571	298
Cilvēki darba tirgū	30	21	409444	181000	2,26:1	203	81
Apmaiņas projekti							
Profesionālās izglītības speciālisti	90	63	981 570	391000	2,51:1	627	260
Kopā:	161	114	2456807	1144000	2,15:1	1401	639

Jauns projektu veids – partnerības projekti

Septembrī Eiropas Komisija plāno izsludināt konkursu projektu iesniegumiem jaunā projektu veidā *Leonardo da Vinci* programmā – partnerības projektos – ar iesniegšanas termiņu 2008. gada 31. janvāris.

Partnerības projekti dod iespēju vairākām *Leonardo da Vinci* programmas dalībvalstīm kopīgi risināt profesionālās izglītības jautājumus. Projekta sadarbības partneris var būt ne tikai profesionālās izglītības iestāde vai institūcija, bet arī uzņēmums, sociālais partneris, kā arī valsts, reģiona un vietējās pašvaldības profesionālās izglītības politikas veidotāji.

Lai sagatavotu kvalitatīvu partnerības projektu, ir nepieciešams vienoties par kopīga jautājuma risināšanu profesionālās izglītības jomā ar vismaz

diviem programmas dalībvalstu partneriem. Projektā jābūt iesaistītiem vismaz 3 partneriem no *Leonardo da Vinci* programmas dalībvalstīm.

Projektu laikā varēs īstenot projekta partneru diskusijas, pieredzes apmaiņu, risinājumu noformēšanu u.tml. aktivitātes. Pēc būtības partnerības projekts ir plašs mobilitātes projekts, kā rezultātā top kāda profesionālās izglītības jautājuma risinājums, kas izmantojams Eiropas profesionālās izglītības sistēmas harmonizēšanai un kopējas izpratnes par darba tirgu veidošanai.

Projektos atbalstāma ir gan pārsniedzēju, gan politikas veidotāju, gan arī pašu izglītojamo iesaiste to īstenošanā. Projekta rezultātam ir jābūt viegli izplatāmam. Respektīvi, tā var būt konference, CD, metodikas apraksts, ziņojums u.c., taču tam arī jābūt praktiski izmantojamam pro-

fesionālajās mācībās, tāpēc projekta laikā var tapt arī konkrēts mācību paņēmieni, metode vai mācību programma.

Tādējādi partnerības projekts dod iespēju vairākām Eiropas valstīm kopīgi izdiskutēt un nonākt pie kopēja risinājuma tiem politiskajiem uzstādījumiem, ko profesionālajā izglītībā paredz Kopenhāgenas un Helsinku deklarācija, proti:

- kvalitātes nodrošināšana;
- kvalifikāciju caurskatāmība un salīdzināmība;
- Eiropas kredītpunktu pārnese profesionālajā izglītībā – ECVET;
- Eiropas kvalifikāciju sistēma – EQF;
- prasmju un kompetenču uzlabošana.

Partnerības projekts var būt kā pirmais solis, lai vēlāk attīstītu un īstenotu daudz apjomīgāku inovāciju pārnesei vai inovāciju attīstības projektu.

Eiropas atzinības zīme valodu apguvē

Akadēmisko programmu aģentūra (APA) sadarbībā ar Izglītības un zinātnes ministriju (IZM) izsludina konkursu uz Eiropas atzinības zīmi valodu apguvē.

Eiropas atzinības zīme valodu apguvē (EAZVA) ir Eiropas Savienības izveidota balva ar mērķi popularizēt inovatīvu un efektīvu svešvalodu apguvi skolās, augstskolās un mūžizglītībā. Atzinības zīmi piešķir par jebkura veida veiksmīgu darbību valodu mācīšanas un apguves jomā neatkarīgi no valodas mācīšanas institūciju tipa un valodas apguvēju vecuma. Valodu apguves procesā ieteicams izmantot jaunās tehnoloģijas, taču tas nav obligāts nosacījums dalībai projektā konkursā.

Konkursā var piedalīties inovatīvi projekti, kas piedāvā radoši apgūt vai-

rākas svešvalodas, īpaši retāk mācītās un lietotās. Projekta aktivitātēm pieņemšanas brīdī jābūt īstenošanas vai nobeiguma posmā un jāietver vismaz viena no oficiālajām ES valstu vai kandidātvalstu valodām. Valodu apguvi var veikt, piemēram, ar skolu sadarbības tīklu, sabiedrības resursu (Latvijā pastāvīgi dzīvojoši ārzemnieki, biznesa pārstāvji), apmaiņas braucieni u.c. palīdzību. Aicināti pieteikties arī neformālās izglītības sniedzēji, piemēram, bibliotēkas, radio, televīzijas u.c..

Konkursu rīko Mūžizglītības programmas ietvaros, un tas vienlaicīgi norit visās ES dalībvalstīs, kā arī Norvēģijā un Islandē. Konkursa idejas pamatā ir vēlme nodrošināt veicinošus apstākļus ES iedzīvotājiem, lai tie apgūtu vismaz divas svešvalodas, jo vairāku valodu prasme ir priekšnoteikums karjeras attīstībai un personiskās pilnveides iespējām Eiropas kopējā tirgū.

Pieteikumi konkursam jāiesniedz līdz 2007. gada 1. jūlijam (pasta zīmogs) Akadēmisko programmu aģentūrā, Blaumaņa ielā 28, Rīga, LV-1011. Papildu informāciju var iegūt, rakstot uz e-pastu: apa@apa.lv vai arī zvanot pa tālruni: 7280138, savukārt pieteikuma anketas lejupielādējamas internetā: www.apa.lv/Lang_label.

Iesniegtos pieteikumus izvērtēs katras dalībvalsts vietējā žūrija, taču visās dalībvalstīs projektiem, kas pretendē uz Eiropas atzinības zīmi, jāatbilst šādiem vienotiem kritērijiem:

- visaptverošas aktivitātes

Visām projekta aktivitātēm, kā arī izmantotajiem valodas apguves materiāliem un metodēm jānodrošina mērķauditorijas vajadzības un vēlmes. Jāmeklē radoši risinājumi un resursu izmantošana, tādējādi stimulējot valodas apguvi. Ieteicams piesaistīt personas, kam attiecīgā valoda ir dzimtā valoda, organizēt valodu apguvi kopā ar sadarbības pilsētām citās valstīs, piesaistīt vietējos uzņēmējus u.c..

- nozīmīgums valstiskā kontekstā

Projektam jānodrošina kvalitatīva un/vai kvantitatīva valodu mācīšanas un apguves attīstība, ietverot jaunas metodikas izmantošanu. Vēlams paplašināt apgūstamo valodu loku, īpašu uzmanību pievēršot retāk apgūstamām valodām.

- motivācijas palielināšana

Valodas apguves metodēm jābūt motivējošām – gan tiem, kas mācās valodu, gan tiem, kas to māca.

→ 4. lpp.

Atklāta Mūžizglītības programma

Šī gada 6. un 7. maijā Berlīnē Vācijas prezidentūras ietvaros notika Eiropas Savienības jaunās Mūžizglītības programmas atklāšana. Tajā bija ietverti trīs nozīmīgi pasākumi – programmas oficiālā atklāšanas konference, Eiropas kvalitatīvāko izglītības projektu apbalvošanas ceremonija, kā arī informatīvs pasākums Berlīnes centrālajā stacijā.

Mūžizglītības programmas atklāšanas pasākums bija veidots tā, lai tā ietvaros ikviens interesents varētu uzzināt par programmas sniegtajām iespējām mācīties visa mūža garumā. Šim mērķim bija pielāgota arī pasākuma vieta – Berlīnes centrālā stacija, kurā gan Berlīnes iedzīvotāji, gan tās viesi varēja uzzināt par veiksmīgākajiem projektiem un par Mūžizglītības programmas sniegtajām iespējām.

Savukārt oficiālajā atklāšanas konferencē galvenais uzsvars bija likts uz mūžizglītības lomu un nozīmi Lisabonas mērķu sasniegšanā. Piemēram, Eiropas izglītības, kultūras un jaunatnes komisārs *Ján Figel* akcentēja, ka „mūžizglītība ir nepieciešamība, nevis luksusa prece”.

Konferencē bija sapulcējušies apmēram 800 dalībnieku, kas pārstāvēja Eiropas Komisiju, dalībvalstu izglītības ministrijas, ES izglītības programmu nacionālās aģentūras un sociālos partnerus. Konferencē laikā notika arī vairākas darba grupas, kurās to dalībnieki apsprieda apakšprogram-

Leonardo da Vinci galvenās balvas ieguvēji „3S Research Laboratory” no Austrijas kopā ar Latvijas delegāciju pēc balvu svinīgās pasniegšanas

mu, tostarp *Leonardo da Vinci* programmas, nozīmi Mūžizglītības programmas mērķu sasniegšanā, kā arī līdzekļus mērķu veiksmīgākai sasniegšanai.

Darba grupu ietvaros dalībniekiem bija iespēja iepazīties ar pētījumu par *Leonardo da Vinci* programmas praksu projektu rezultātiem un ietekmi. Pētījuma veicēju viens no galvenajiem secinājumiem – *Leonardo da Vinci* programmai ir bijusi ļoti liela ietekme uz dalībnieku profesionālo izaugsmi un dzīvi, arī programmas īstenošana ir notikusi ļoti kvalitatīvi, tādējādi sasniedzot izvirzītos mērķus.

Eiropas kvalitatīvāko projektu apbalvošanas ceremonijā apbalvoja trīs

labākos projektus no katras programmas – *Comenius*, *Erasmus*, *Leonardo da Vinci*, *Gruntvig*, *Lingua* un *Jean Monnet* – kuru īstenošana ir veicinājusi mūžizglītības attīstību. No *Leonardo da Vinci* programmā īstenotajiem projektiem bronzas godalgu ieguva Eiropas Alumīnija asociācija par projektu „*AluMatter*”. Sudraba godalgu ieguva Vācijas uzņēmums „*MAN Diesel SE*”, kas īstenoja mobilitātes projektu „*Industrial-technical Trainees are Trained in Danish Companies*”. Savukārt par labāko *Leonardo da Vinci* programmas projektu atzina Austrijas uzņēmuma „*3S Research Laboratory*” projektu „*The Vocational Qualification Transfer System - VQTS*”.

JAUNUMI

→ 3. lpp.

- oriģinalitāte un kreativitāte

Valodas apguvē ieviestas audzēkņu interesēm atbilstošas, novatoriskas metodes un materiāli. Svarīgi atcerēties, ka par novitāti uzskatāma arī ierastu valodas apguves formu izmantojums jaunā kontekstā.

- Eiropas dimensijā izvērstas aktivitātes

Aktivitātēm jābūt organizētām,

ņemot vērā Eiropas Savienības realitāti un tās valodu dažādību. Tajās nepieciešams ietvert un izmantot Eiropas piedāvāto potenciālu (piemēram, kontaktus ar citu valstu iedzīvotājiem), lai, mācoties valodas, vienlaicīgi arī veicinātu citu kultūru izpratni.

- aktivitāšu pārmantojamība

Projektiem un tajos īstenotajām aktivitātēm jābūt nododamām tālāk. Tām jābūt potenciālam iedvesmas

avotam citās valstīs un atšķirīgā kontekstā. Projekta idejai jābūt pielāgojamai citu valodu apguvei vai citu vecumgrupu valodas apguvējiem.

Labākie projekti saņems Eiropas Komisijas diplomus, tiesības izmantot Eiropas Komisijas izstrādāto atzinības zīmes simboliku, kā arī Latvijas Republikas Izglītības un zinātnes ministrijas speciālbilvu. Diplomas plānots pasniegt īpašā ceremonijā 26. septembrī Eiropas valodu dienā.

Jaunas metodes izglītībā un zināšanu ieguvē jūrniekiem

2006. gada novembrī noslēdzās *Leonardo da Vinci* programmas pilotprojekts „Uz sadarbību balstīta jūrniecības zināšanu vadības un apmācību sistēma”, kura paredzamā ietekme var izplatīties tālu ārpus projekta dalībvalstu un Eiropas robežām.

Capt. Uve Zelmers
(Uwe Zellmer),
projekta vadītājs:

Projekta laikā izveidota lietotājam draudzīga internetā bāzēta e-mācību platforma un modulāra zināšanu datu bāze (www.marine-knowledge.net), tādējādi nodrošinot optimālas iespējas nepieciešamo zināšanu apguvei, jo mācību platforma ir pieejama neatkarīgi no mācību dalībnieka atrašanās vietas. Tajā iegūstama informācija par visdažādākajām ar jūrniecību saistītām tēmām, procedūrām, normatīvajiem aktiem, terminoloģiju.

Projektu īstenoja pieredzējuši partneru grupa no Latvijas, Vācijas, Kipras, Nīderlandes un Lielbritānijas, kuras dalībnieki 2002. – 2003. gadā sekmīgi īstenoja *Leonardo da Vinci* programmas pilotprojektu “Bijušo jūras karaspēka un zvejas flotes virsnieku pārkvalificēšana un iesaistīšana jūras tirdzniecības flotes darbaspēka resursos”, kas atzīts par vienu no 30 kvalitatīvākajiem projektiem visu programmas dalībvalstu līmenī. Projekta pieteicējs ir Liepājas jūrniecības koledža, bet tā saturisko vadību nodrošināja uzņēmums

MSG MarineServe GmbH (Hamburga). Projekta partneru grupa apvienoja dažāda veida institūcijas – mācību iestādes, jūrnieku rekrutēšanas aģentūras, sociālos partnerus.

Projekta aktualitāti nosaka tas, ka mūsdienās jūrniecības sektorā strādājošajiem ir stingri reglamentētas kvalifikācijas prasības, kas apkopotas starptautiskajos *STCW'95* standartos. Tomēr minētie standarti nereglamentē mācību procesu un tajā izmantojamās metodes. Līdz ar to šajā jomā dažādās valstīs ir ievērojamas atšķirības. Daudzās mācību iestādēs joprojām dominē tradicionālās metodes jūrnieku izglītošanā, sagatavotie un izmantotie mācību materiāli nav starptautiski pieejami. Savukārt nozarē notiek nepārtrauktas straujas izmaiņas, kuras mācību materiālos nav ietvertas.

Projekta mērķa grupa ir gan mācību dalībnieki – jūrniecības vidējo profesionālo un augstāko mācību iestāžu audzēkņi, jūrniecības sektorā strādājošie, kuriem nepieciešams papildināt savas zināšanas, gan pasniedzēji, ek-

saminatori un mācību materiālu gatavotāji. Īpašu uzmanību projekta īstenoņi pievērsuši jaunajai paaudzei, kura savu dzīvi saistījusi ar jūrniecības nozari.

Lai nodrošinātu sistēmas ilgtspēju, tā ir “atvērta”, paredzot iespēju jebkurai pasniedzējai ievietot tajā savus sagatavotos mācību materiālus un saņemt lietotāju novērtējumu. Ja novērtējums ir pozitīvs, tad ievietotajam tiks nodrošināta pieeja visiem sistēmā esošajiem materiāliem.

Neatkarīgs eksperts projekta rezultātus ir novērtējis kā ļoti labus (vērtējums “8” skalā 0-10). Projekta īstenoņi uzskata, ka projekts pierādījis – šādas mācību un informācijas ieguves metodes ir piemērotas jūrniecības nozares vajadzībām. Savukārt pasaules nozīmīgākā jūrniecības organizācija – Starptautiskā Jūras organizācija (IMO) ir atzinusi, ka izveidotā „sistēma darbojas līdzīgi kā cilvēka smadzenes – informācija sistēmā tiek ātri un efektīvi uzkrāta, uzglabāta, atjaunota un labota”.

Izzina karjeras attīstības atbalsta politiku Latvijā

No 7. līdz 9. maijam Valsts izglītības attīstības aģentūra (VIAA) uzņēma 14 pārstāvjus no septiņām Eiropas valstīm, kas bija ieradušies CEDEFOP mācību vizītē, lai izzinātu, kā Latvijā organizē karjeras attīstības atbalsta sistēmu.

Vizītes dalībnieki pārstāvēja ļoti plašu organizāciju spektru: izglītības ministrijas, valsts un privāto mācību un darbā iekārtošanās pakalpojumu sniedzējus, izglītības inspekcijas, izglītības atbalsta iestādes, ieslodzījumu vietu darbinieku arodbiedrības un pašvaldības. Dalībnieku vidū bija arī divas Rostokas Nodarbinātības aģentūras filiāles (Vācija) pārstāves, kuras mācību vizītē piedalījās Leonardo da Vinci pieredzes apmaiņas projekta ietvaros.

Latvijas puses pārstāvjiem bija iespēja ne tikai iepazīstināt vizītes dalībniekus ar Latvijā izveidoto karjeras attīstības atbalsta sistēmu (KAAS), bet arī izziņāt tos sistēmas posmus, kas mūsu valsti vēl nav pilnībā attīstīti, piemēram, pakalpojumu kvalitātes inspekcija, arodbiedrību iesaistīšanās karjeras attīstības atbalstā, kā arī neformālā ceļā iegūto zināšanu apliecināšanas sistēma, kas ļautu veiksmīgāk startēt darba tirgū.

Vācijas izglītības ministrijas pārstāve dalījās pieredzē par Profesionālās izglītības likumā paredzēto reformu izvērtēšanas procesu, kas nesēn uzsākts Vācijā ar mērķi izziņāt, kā li-

2006. gada 21. martā Ministru kabineta apstiprināta Karjeras attīstības atbalsta sistēmas (KAAS) koncepcija. Tās ietvaros izstrādāta vienota terminoloģija, kurā profesionālās orientācijas sistēma pārdēvēta par Karjeras attīstības atbalsta sistēmu (KAAS).

Karjeras attīstības atbalsta sistēmas pakalpojumi ir preventīvi ilgtermiņa pasākumi, kuru mērķis ir sekmēt individa spējām un interesēm atbilstoša attīstības virziena (profesijas, izglītības nozares) izvēli. Šajā sistēmā darbojas vairākas institūcijas, un to nepietiekamā sadarbība uzskatāma par galveno iemeslu sistēmas darbībā vērojāmām nepilnībām.

Studiju vizītes dalībnieki aktivitāšu starposmā Vecrīgā

kums reāli darbojas un iegūt no izglītības sistēmas pārstāvjiem priekšlikumus tā pilnveidei.

Programmas gaitā ar dalībniekiem tikās Latvijas Republikas Labklājības ministrijas, Nodarbinātības valsts aģentūras (NVA), VIAA, Valsts probācijas dienesta un Valsts ieslodzījumu vietu pārvaldes pārstāvji. Bija arī iespēja apmeklēt Profesionālās karjeras izvēles aģentūru, Latvijas Universitātes karjeras centru, Jūrmalas 1. ģimnāziju, Sociālās integrācijas centru, NVA Latgales priekšpilsētas un Centra rajona klientu apkalpošanas centru, tādējādi iepazīstot karjeras attīstības atbalsta sistēmu darbībā.

Dalībnieki atzina, ka augstu vērtē vizītes sagatavošanā ieguldītās pūles un vizītes rezultātus. Liela daļa dalībnieku bija patikami pārsteigti par to, ka visās iestādēs viņus uzrunāja angļu valodā, kā arī par atklātību informācijas sniegšanā un entuziasmu, ar kādu viņu sastaptie eksperti veic savu darbu. Vienīgā nožēla izskanēja par īso vizītes laiku, kas neļāva izvērsties plašākām diskusijām gan ar Latvijas pārstāvjiem, gan dalībnieku starpā.

Dalībnieku atlasī, ceļa un uzturēšanās izdevumus nodrošināja CEDEFOP (Eiropas Profesionālās izglītības attīstības centrs). VIAA ir CEDEFOP studiju vizīšu koordinējošā iestāde Latvijā.

KAAS terminoloģija

Karjera – cilvēka mērķtiecīga darbība savu kompetenču pilnveidei un izpausmei mūža garumā.

Karjeras attīstības atbalsta sistēma – pasākumu kopums, kas dod iespēju individam jebkurā dzīves posmā visa mūža garumā identificēt savas intereses, spējas, prasmes, pieredzi, lai pieņemtu apzinātus lēmumus par izglītības un/vai profesijas izvēli un lai organizētu un vadītu savu individuālo dzīves ceļu mācību, darba un citās jomās, kurās šīs spējas un pieredze tiek apgūtas un/vai lietotas.

Karjeras izglītība – plānots pasākumu, kursu un programmu nodrošinājums izglītības iestādēs, lai mācītu un palīdzētu izglītojamajiem apgūt un attīstīt prasmes savu interešu, spēju un iespēju samērošanā, savu karjeras mērķu izvirzīšanā un karjeras vadīšanā un sniegtu zināšanas un izpratni par darba pasauli, tās saikni ar izglītību, par karjeras plānošanu un attīstīšanu visa mūža garumā.

Karjeras konsultēšana – palīdzība cilvēkam, lai veicinātu sevis izziņāšanu, savas profesionālās ievirzes apzināšanu, padziļinātu izpratni par izglītību un iespējām darba tirgū un atklātu to profesionālo virzienu, kas vislabāk atbilst cilvēka personībai, viņa vērtībām, mērķiem. Šis process sekmē apzinātu un patstāvīgu karjeras lēmumu pieņemšanu. Karjeras konsultēšana var ietvert palīdzību karjeras plānošanā, profesionālās piemērotības noteikšanu, darba izmēģinājumus, darba meklēšanas un darbā noturēšanās prasmju apguvi.

Leonardo da Vinci projektu gadatirgus Slovēnijā

Lai iegūtu jaunas zināšanas, nodē-
rīgas idejas, kā arī dalītos pieredzē,
no 10. līdz 11. maijam Valsts izglī-
tības attīstības aģentūras Karjeras
atbalsta departamenta Projekta
ieviešanas nodaļas vadītāja Brigita
Miķelsone piedalījās *Leonardo da
Vinci* tematiskajā konferencē
„Karjeras attīstības atbalsts – pa-
kalpojumu izmantotāja balsis”
(„The Voice of Users in Guidance”)
Ljublanā, Slovēnijā.

Brigita Miķelsone:

Tas bija gan saturis-
ki, gan organizatoriski
ļoti interesants un vē-
rtīgs pasākums. Galve-
nais konferences mēr-
ķis bija izvērtēt tos *Leonardo da Vinci*
projektus, kuros īstenoti karjeras attī-
stības atbalsta pasākumi, pievēršot uz-
manību to daudzveidībai un nozīmei
katras valsts ekonomikas un sabiedrī-
bas attīstībā mūžizglītības kontekstā.
Daudz diskutējām par to, kā veicināt
pakalpojumu saņēmējus aktīvāk līdz-
darboties karjeras attīstības atbalsta
pakalpojumu pilnveidošanā un kva-
litātes nodrošināšanā. Dalībnieku vidū
bija ievērojami Eiropas karjeras attīstī-
bas atbalsta speciālisti un projektu īs-
tenotāji no 26 Eiropas valstīm.

Lai gan konferences programma
bija ļoti daudzveidīga, man visintere-
santākā un visnoderīgākā bija tā
sauktā projektu gadatirgus daļa, ar ku-
ru atklāja konferenci. Ekspertu grupa
Dr. Raimo Vuourinena (Somija) vadībā
bija izvērtējusi 94 *Leonardo da Vinci*
projektus. No tiem 24 labākos projek-
tus prezentēja gadatirgū, tādējādi
dodot iespēju visiem konferences da-
lībniekiem tuvāk iepazīst projekta īs-
tenotājus, kā arī klātienē izpētīt pro-
jektos izstrādātos materiālus.

Man bija patīams prieks, ka divos
no šiem projektiem kā partneri bija
piedalījušās institūcijas no Latvijas –
Daugavpils Universitāte (projekts
„Admission” – programma karjeras
konsultantiem darbam ar disleksiju
sirgstošiem cilvēkiem, interneta adre-
se: <http://dyslexia-adult.net>) un
Profesionālās izglītības administrāci-
ja (projekts „Again-st Abandon” –

Konferences dalībnieki, izvērtējot karjeras izglītības attīstību

metodiskie materiāli darbam ar jau-
niešiem sociālās atstumtības ma-
zināšanai, www.againstabandon.net).

Kādas ir manas pārdomas un gal-
venās atziņas? Pirmā svarīgā atziņa ir
par to, cik svarīgs ir mērķtiecīgi īste-
nots karjeras attīstības atbalsts katras
valsts īstermiņa un ilgtermiņa ekono-
mikas attīstībā un sociālo jautājumu
risināšanā. Veidojot uz zināšanām bal-
stītu ekonomiku, katram cilvēkam ne-
atkarīgi no sociāliem vai ekonomiskiem
apstākļiem ir nepieciešams rast savu
individuālo ceļu, kā pilnvērtīgi veidot
savu dzīvi. Tādēļ, domājot par valsts un
katra tās iedzīvotāja labklājību, nepie-
ciešami daudzveidīgi karjeras attīstības
atbalsta pakalpojumi un programmas,
kas palīdzētu iespējami efektīvāk pie-
ņemt ar izglītību un nodarbinātību
saistītos lēmumus un tos īstenot dzīvē.

Otrkārt, nepieciešams domāt, kā
motivēt un iedvesmot cilvēku investēt
savā karjeras attīstībā, lai efektīvāk va-
rētu veidot savu per-
sonīgo un darba dzīvi.
Manuprāt, Latvijā jo-
projām trūkst visas
sabiedrības izpratnes
par karjeras attīstības
atbalsta nozīmi katra
individa dzīvē. Nav
arī pētījumu un tica-
mu datu par dažādu
karjeras attīstības at-
balsta pakalpojumu
veidu nepieciešamī-
bu un efektivitāti/ie-
tekmi, uz ko balsto-
ties varētu plānot
turpmāko karjeras
attīstības atbalsta at-
tīstību un nodrošināt

šo pakalpojumu kvalitāti un pieeja-
mību.

Konferencē bija lieliska iespēja iz-
zināt jaunas metodes karjeras attīstības
atbalsta jautājumu risināšanā, lai moti-
vētu dažādas riska grupas nepārtraukt
izglītošanos un palīdzētu ikvienam tikt
pāri grūtībām. Domāju, ka iegūto in-
formāciju varēšu izmantot savā turp-
mākajā darbā.

Gribētos, lai Latvijā būtu vairāk ie-
interesētu organizāciju, kas, izmantojot
Leonardo da Vinci programmas pie-
dāvātās iespējas, īstenotu vai līdz-
darbotos kā partneri citu valstu īste-
notajos inovāciju pārneses projektos
karjeras attīstības atbalstam. Iedvesmai
iesaku apmeklēt interneta mājas lapas
www.lmvet.net (profesionālā izglītība
un darba tirgus, karjeras attīstības
atbalsts un citas specifiskās grupas) un
<http://odg.cc/projectinfo/results.php>
(*Leonardo da Vinci* programmā īstenotie
projekti).

*Leonardo da Vinci projekta prezentācija konferencē īstenotajā
projektu gadatirgū*

PIAA kļūst par VIAA

Profesionālās izglītības attīstības aģentūra (PIAA) ir nomainījusi savu nosaukumu un, sākot ar 2007. gada 1. maiju, tā ir Valsts izglītības attīstības aģentūra (VIAA).

Aģentūras direktore Dita Traidās nosaukuma maiņu pamato ar funkciju paplašināšanos: „Turpmāk aģentūra īsteno valsts politiku izglītības nozarē, administrējot un ieviešot ES programmas, strukturālos un citus finanšu instrumentus izglītības, tālākizglītības un zinātnes jomā. Aģentūra ir noteikta arī par atbildīgo institūciju karjeras attīstības atbalsta sistēmas ieviešanas koordinēšanā starp izglītības un nodarbinātības sektoriem.”

Pārmaiņas skārušas arī iekšējo struktūru – turpmāk *Leonardo da Vinci* programmu administrēs VIAA *Leonardo da Vinci* programmas no-

Leonardo da Vinci nodaļas darbinieki kopā ar aģentūras direktori D. Traidās izstādē „Leonardo ģēnijs” Rīgas Tehniskajā universitātē

daļa, kas tagad iekārtojies jaunās telpās Rīgā, Vaļņu ielā 1, 3. stāvā un jau kādu laiku strādā Dagnijas Dilānes vadībā. Savukārt aktuālo informāciju par

Leonardo da Vinci programmu, izsludinātajiem konkursiem un citām aktualitātēm internetā turpmāk lasiet mājas lapā www.viaa.gov.lv/leonardo.

ĪSUMĀ

Rokasgrāmata mobilitātes projektu izstrādātājiem

VIAA *Leonardo da Vinci* nodaļa izdevusi „Rokasgrāmatu mobilitātes projektu īstenošanai”. Tā paredzēta kā palīglīdzeklis organizācijām, kuras jau piedalās *Leonardo da Vinci* programmas mobilitātes projektos vai plāno to darīt.

Rokasgrāmatā apkopoti praktiski ieteikumi, kā vadīt starptautiskus prakšu vai pieredzes apmaiņas projektus, sākot no projekta idejas līdz pat

tā izvērtēšanai. Izdevumā arī ieskicētas būtiskākās lietas, kam būtu jāpievērš uzmanība un ko nevajadzētu aizmirst, tādējādi nodrošinot kvalitatīvu projekta izstrādi un realizēšanu.

Materiāls veidots, ņemot par pamatu mobilitātes projektu īstenošanas cikla desmit posmus un to secīgumu. Uzsvērti katra posma kritiskie faktori, kas var būtiski ietekmēt projekta kvalitāti un rezultātus. Sniegts arī īss skaidrojums atskaišu aizpildīšanai *Rap4Leo* sistēmā, kā arī paraugs *Nodomu vēstules* sagatavošanai.

Materiāla izveidē izmantotas projektu īstenošanu, sadarbības partneru, un projektu dalībnieku gūtās atziņas, kā arī VIAA pieredze, astoņus gadus administrējot *Leonardo da Vinci* programmu Latvijā.

Par iespēju saņemt rokasgrāmatu lūdzam interesēties VIAA *Leonardo da Vinci* nodaļā, zvanot pa tālruni: 7830834 vai sūtot e-pastu uz adresi: leonardo@viaa.gov.lv

Jauns logo

Tā kā *Leonardo da Vinci* programma kopš 2007. gada iekļauta Mūzizglītības programmā, Eiropas Komisija trešajam periodam (2007. – 2013. gadam) izstrādājusi jaunu logo. Projektu īstenošanai, kuru projekti apstiprināti 2007. gadā, projekta īstenošanas gaitā jāizmanto jaunais logo. Savukārt projektiem, kas apstiprināti līdz 2006. gadam, jāizmanto iepriekšējā perioda logo.

Izglītība un kultūra
Mūzizglītības programma
LEONARDO DA VINCI

Gan iepriekšējā, gan šī perioda logo lejupielādējami VIAA mājas lapas www.viaa.gov.lv/leonardo sadaļā *Logo*.